

HAVEL & PARTNERS

AKADEMIE

(Ne)efektivita ústního jednání v civilním řízení sporném

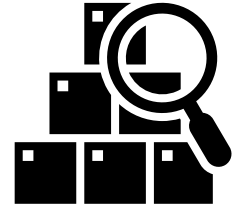
23. 5. 2024

Olomoucké právnické dny

Adam Forst, Counsel

HAVEL & PARTNERS

A. Výchozí teze

1. Zásada **rozhodnutí na 1. jednání** v praxi nefunguje (srov. § 114a/1)
 2. **Povinná koncentrace** je standardně obcházena (srov. § 118b)
 3. **Příprava jednání** je nedostatečná – 1. jednání je zpravidla „zahřívací kolo“ (srov. § 114a/2)
 4. **Přípravné jednání** je využíváno jen minimálně/nefunkční (srov. § 114c)
 5. **On-line jednání** jsou zbytečně omezována (srov. § 102a)
 6. Zásada **odročování** jen z vážných důvodů nefunguje; jednotlivá jednání mají nepřiměřený odstup (§ 119)
 7. Velká část času se ztratí **neproduktivními činnostmi** jako protokolace, čtení důkazů, přeorganizování jednání apod.
- **Vše uvedené mimořádně prodražuje řízení na straně účastníků i státu.**

B. Důsledky

1. Praktický průběh řízení často neodpovídá OSŘ

- ✓ Žaloba
- ✓ (Kvalifikovaná) výzva protistraně k vyjádření
- ✓ Nařízení (zahřívacího) 1. jednání ve věci
- ✓ Libovolný počet dalších jednání
- ✓ Koncentrace většinou až na některém z posledních jednání
- ✓ Rozhodnutí ve věci

B. Důsledky

2. Praxe rozvinula **soudcovskou koncentraci**
3. Rozpor mezi právem „v knihách“ a „v praxi“ snižuje **předvídatelnost a důvěru** v systém.
4. Mechanická a **šablonovitá pravidla** proces spíše komplikují a prodlužují
5. Inženýrské popření reality života a toho, jak lidé fungují – (i) „*Soukromý život je nekonečně variabilní*“ (DZ NOZ), (ii) spor se reálně rozvine až při otevřené debatě o jeho podstatě.
6. **Popření účelu ústního jednání** jako jádra procesu.
7. Vytvoření prostoru pro **zakrytí nepřesvědčivých výsledků** nánosem formalismů a zdánlivé sofistikovanosti.
8. **Projev nedůvěry** vůči soudci, že dokáže v konkrétní procesní situaci zvolit to nejlepší/pružné řešení pro další průběh řízení.

C. Řešení

1. Je vhodné řešit **rychle** – není nutné čekat na nový kodex civilního řízení
2. Věcný záměr CŘS nabízí (bez ohledu na souhlas s jeho filozofií) propracované řešení ústních jednání:
 - **neveřejný přípravný rok** (bod 127)
 - **soudcovská koncentrace** (vč. pořádkového trestu)
 - větší **volnost pro soudce** ohledně vedení jednání
3. **Neformální postupy** při přípravě jednání a další admin. – on-line jednání, tel. komunikace ohledně termínů jednání (srov. 35 CŘS) a dalších provozních věcí
4. Vedle délky řízení je třeba systematicky sledovat i počty nařízených jednání

Adam Forst

adam.forst@havelpartners.cz

(2013, 2015–2017, 2020)

(2022)

Chambers
AND PARTNERS

(2015–2023)

 GCR

(2016–2023)

 WWL

(2015, 2017–2022)

(2015, 2022)